

Případová studie Velké Pavlovice

Tato případová studie je součástí projektu Plánování odpadového hospodářství na municipální úrovni (TD020304) a byla vytvořena s finanční podporou TA ČR.

Řešitelská organizace: Ing. Pavel Novák s.r.o.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTU VELKÉ PAVLOVICE

Kraj: Jihomoravský

Počet obyvatel: 3 076 (1. 1. 2013)

Správní členění: obec 2. řádu

Obec s rozšířenou působností a pověřená obec: Hustopeče

Rozloha: 23, 24 km²

Množství produkovaného **směsného komunálního odpadu** (2013): 521,4 t (169,5 kg/obyv.)

Množství produkovaného **biologicky rozložitelného odpadu** (2013): 199,1 t (svoz od 06/13) (64,7 kg/obyv.)

Množství produkovaného **papíru a nápojového kartonu** občany (2013): 114,7 t (37,3 kg/obyv.)

Množství produkovaných **plastů** občany (2013): 20,2 t (6,6 kg/obyv.)

Množství produkovaného **skla** občany (2013): 40,1 t (13 kg/obyv.)

Odpovědné osoby za organizaci a systém svozu odpadů ve městě: referentka odboru hospodářsko-správního Městského úřadu (MěÚ) ve Velkých Pavlovicích (L. Nesvadbová) ➔ starosta města (Ing. Procházka)

Město Velké Pavlovice, Foto: <http://arelas.sk>

SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Svozová společnost: Hantály a.s. (sdružení obcí za účelem zajištění služeb v OH - spoluvlastněno městem) Společnost Hantály a.s. se stará o svoz smíšeného komunálního odpadu a bioodpadu ve městě Velké Pavlovice, provozuje třídící linku, kompostárnu, skládku, sběrný dvůr obce a zajišťuje související služby.

Vybavenost: Město Velké Pavlovice řeší separaci odpadů **pytlovým sběrem** tohoto odpadu, a proto je po městě k dispozici pouze **6 sběrných hnízd na separovaný odpad** na celkem 3 082 obyvatel. Sběrná hnízda se navíc skládají **pouze z kontejnerů na sklo** – zvony se spodním výsypem (plus jeden kontejner na plasty u školy s horním výsypem), jehož sběr se nerealizuje v pytlích. Sklo se sbírá zvlášť čiré (8 ks kontejnerů) a barevné (9 ks kontejnerů). Plasty, papír a tetrapak se sbírají do průhledných pytlů (každá komodita do samostatného pytle – u plastů zvlášť sešlápnuté PET lahve a zvlášť ostatní plast) a tyto pytle jsou potom odváženy od prahu domů. Obyvatelům je k dispozici dále **5 kontejnerů na textil**. Odpady mohou občané s trvalým pobytem v obci bezplatně odevzdávat také **ve sběrném dvoře (SD) města**, který je otevřený vždy v po, st a so. Omezení ve SD platí pouze na stavební odpady, kdy může jeden občan s trvalým pobytem v obci odevzdat bezplatně max. 150 kg/osobu/den tohoto odpadu. Větší množství stavebního odpadu je již dle dohody zpoplatněno. Kovový odpad je možné odevzdávat jak ve sběrném dvoře, tak ho ve smluvenou dobu postavit na pozemek před dům – obec organizuje **2 x ročně** (jaro, podzim) **mobilní svoz železného šrotu** (přesně stanovený termín dle distribuovaného Kalendáře svozu odpadů). **Základní škola a gymnázium** ve Velkých Pavlovicích také pořádají **každoročně sběry papíru**. Sběr je pro žáky motivační (hodnotné ceny či peněžní poukázky) a uskutečňuje se vždy v měsíci září, listopadu, lednu, březnu a v květnu. Díky tomuto sběru obec vytrídí velké množství papíru (67 % veškeré produkce papírového odpadu vykazovaného obcí), který by třeba jinak skončil ve smíšeném komunálním odpadu. **Město rovněž zprostředkovává charitativní sběr textilu a šatstva** v budově kina ve Velkých Pavlovicích.

Sběrný dvůr Velké Pavlovice, Foto: Ing. Pavel Novák s.r.o.

V červnu roku 2013 byl ve Velkých Pavlovicích zahájen **svoz biologicky rozložitelných odpadů z domácností v podobě nádobového sběru** (hnědé nádoby na bio o objemu 240 l). Ve městě je rozmístěno celkem 600 nádob, které jsou vyváženy 1 x 14 dní (út) v sezóně (duben-listopad), a to průběžně se svozem smíšeného komunálního odpadu, a 1 x měsíc mimo sezónu. **Biologicky rozložitelný odpad (BRO) z údržby předzahrádek u domů** ve městě mohou také občané shromažďovat do různých vlastních nádob a bedýnek před domem. Tyto nádoby jsou vyvezeny při **mobilním svozu zahradního odpadu**, který doplňkově k hnědým bionádobám zajišťuje město Velké Pavlovice, a to **každý týden v průběhu celého léta** (o termínech mobilního svozu jsou občané města vždy předem informováni). Svoz bioodpadu z hnědých bionádob zajišťuje firma Hantály a.s.

a odváží ho k využití na kompostárnu firmy, svoz bedýnek a nádob zajišťuje město Velké Pavlovice vlastními silami a tento bioodpad využívá na malé kompostárně města u sběrného dvora. BRO, který se občanům do hnědé nádoby ani do bedýnek nevejde a pochází z údržby zahrad (větší množství trávy, větve, kmeny, atd.), mohou občané **rovněž odevzdat do sběrného dvora.**

Oddělený sběr bioodpadů ve Velkých Pavlovicích, Kompostárna u skládky ve Velkých Pavlovicích, Foto: Ing. Pavel Novák s.r.o.

Způsob platby za odpady: **místní poplatek** ve výši **500 Kč/rok** (2014) na trvale žijícího obyvatele (vždy odvod alespoň jednoho poplatku za číslo popisné) – poplatek za veškeré služby včetně všech typů svozu bioodpadu.

Organizace služeb a frekvence svozu odpadů: Svoz směsného komunálního odpadu (SKO) ve městě probíhá jedenkrát za čtrnáct dní od prahu domu. Smluvní společnost Hantály a.s. zapůjčuje obyvatelům města Velké Pavlovice, kteří jsou zapojeni v systému města, nádoby na SKO (o různých objemech) a Bio zdarma (v rámci uhrazeného poplatku za odpad). **Organizace pytlového sběru separovaných odpadů** - každý občan Velkých Pavlovic dostane celkem 6 ks pytlů o objemu 120 l na třídění každé komodity (papír, plasty, tetrapak) na rok zdarma, tzn., že na čtyřčlennou domácnost je bezplatně k dispozici celkem 24 ks/pytlů od každého druhu/rok. Pokud občan vytřídí více odpadů a zdarma přidělené pytle jim nestačí, mohou si pytle dokoupit na městském úřadě (á 6 Kč/ks) a nebo zbylý tříděný odpad zdarma odevzdat ve sběrném dvoře. V domácnostech shromážděné pytle s vytříděným odpadem (papír, plasty, tetrapak) sváží obec od prahu domu vlastními silami vždy každé první pondělí v měsíci (1 x měsíčně) a tyto předává zdarma společnosti Hantály a.s., která svezene odpady na separační lince ve svém areálu ve Velkých Pavlovicích dále dotřídí a zajistí jejich využití. **Sklo** se z logistických důvodů sbírá pouze **do kontejnerů obce** na veřejných prostranstvích a **vyváží se dle zaplněnosti nádob** (přibližně jednou za 3 týdny). **Město Velké Pavlovice spoluvlastní společnost Hantály a.s.** (akcionář s podílem méně než 10 % - akcionáři = 35 obcí a měst okresu Břeclav), která **provozuje třídící linku odpadů** a **kompostárnu** (větší kompostárna u skládky ve Velkých Pavlovicích – odpad z bionádob a ze sběrného dvora), dále **vlastní skládku odpadů**, kterou provozuje Hantály a.s. a také **vlastní malou komunitní kompostárnu** k využití odpadů z údržby zeleně v majetku města a z mobilních bedýnkových svozů od občanů.

Třídění plastů na třídící lince společnosti Hantály a.s. ve Velkých Pavlovicích, Foto: Ing. Pavel Novák s.r.o.

Informování občanů města o službách odpadového hospodářství: MěÚ Velké Pavlovice a firma Hantály a.s. informuje občany města o službách v OH několika informačními kanály:

- **webové stránky** obce a webové stránky společnosti Hantály a.s. – často aktualizované a přehledné webové stránky obsahují články o třídění odpadů a aktuální informace z OH
- **noviny radnice** (á 2 měsíce) – články zejména o třídění odpadů, prevenci vzniku odpadů, aktuality, kalendář svozu odpadů a otevírací doba sběrného dvora (informace o OH 2 – 3 x ročně)
- **ekologické centrum** Trkmanka – vzdělávací akce pro školy, učitele a veřejnost

Plánování odpadového hospodářství: Město Velké Pavlovice nemá zpracovaný plán odpadového hospodářství města (OH), ale strategicky plánuje investice do OH společně s dalšími obcemi v rámci sdružení obcí (a akciové společnosti) Hantály a také v rámci dobrovolného svazku obcí „Čistý jihovýchod“. Město Velké Pavlovice je také dlouhodobě velmi úspěšné v čerpání peněz ze strukturálních fondů EU (Operační program Životní prostředí). V minulosti byl ve městě z dotace vystavěn nový velký sběrný dvůr, nakoupena svozová technika a zřízena malá komunitní kompostárna - projekt podán a realizován společně s dalšími menšími obcemi z okolí sdruženými ve svazku obcí „Čistý jihovýchod“. Odpadové hospodářství má ve městě velkou prioritu. O agendu OH se osobně zajímá a pomáhá ji prosazovat starosta obce Ing. Procházka. Starosta rovněž působí jako člen představenstva ve svozové firmě a sdružení obcí Hantály a.s., kde zastupuje zájmy obce Velké Pavlovice.

Třídění odpadu ve Velkých Pavlovicích, Radnice a Městský úřad ve Velkých Pavlovicích, Foto: Ing. Pavel Novák s.r.o.

FAKTORY ÚSPĚCHU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Město Velké Pavlovice dosahuje dlouhodobě velmi dobrých výsledků v separaci odpadů a již nyní se mu daří **v případě dvou komodit (papír a sklo) naplňovat cíle Evropské rámcové směrnice o odpadech (ES/98/2008)**, které byly stanoveny až pro rok 2020 – tzn. materiálově využít minimálně 50% uvedených složek domovních a jim podobných odpadů (**separace papíru = 69 %** a **separace skla = 61 %** - údaje z roku 2013).

Hlavní faktory úspěchu odpadového hospodářství Velkých Pavlovic:

- **nadstandardní komunikace s občany města**
- **důraz na výchovu a vzdělávání**
- **třídění odpadů u prahu domu (pytlový svoz separovaného odpadu)**
- **dostupnost svozu bioodpadů pro všechny občany obce (mnoho forem) – snižuje se jeho množství v SKO**
- **podpora starosty obce**